

Theater Castellum B.V.
T.a.v. dhr. M. 't Sas
Rijnplein 1-3
2405 DB Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
3701661

Datum
Xx januari 2026

Contactpersoon
T. Sjollema

Afdeling
Sociaal Beleid

Onderwerp
Voorlopige subsidieverlening 2026

Geachte heer 't Sas,

In de turbulente tijd waarin wij met elkaar het proces van de omvorming van een 'gemeentelijke' B.V. naar een stichting doorlopen zijn wij tevens geconfronteerd met ontwikkelingen in de rechtspraak op het gebied van subsidieverlening. Deze jurisprudentie betekent voor de gemeente Alphen aan den Rijn een herijking van de grondslag waarop wij een groot deel van onze subsidies verlenen. Verdere informatie hierover vindt u onder het kopje 'nieuwe subsidieregeling'.

Een en ander heeft tot gevolg gehad dat wij in een bestuurlijk overleg en de aandeelhoudersvergadering (AVA) met elkaar moesten constateren dat wij het voornemen om te komen tot een meerjarige subsidie (4 jaar) op dit moment nog niet kunnen uitvoeren. Wij zijn u erkentelijk dat u vervolgens adequaat heeft gereageerd en op 27 november jl. alsnog een gewijzigde subsidieaanvraag 2026 heeft ingediend. Op basis van de gewijzigde subsidieaanvraag 2026 heeft het college besloten u een voorlopige subsidie te verlenen voor het jaar 2026.

Conform de voorgaande jaren is uw aanvraag inhoudelijk getoetst aan de uitgangspunten van de Kunst- en Cultuurvisie 2021-2030, de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening van de gemeente Alphen aan den Rijn 2020 (Asv 2020) en de Europese wet- en regelgeving betreffende de staatssteunregels (met name aan de Algemene groepsvrijstellingsverordening - AGVV).

Besluit

Wij hebben besloten u een voorlopige subsidie te verlenen van € 2.696.000. Deze subsidie ontvangt u voor de door u geprogrammeerde activiteiten, theater- en filmuitvoeringen en de volledige bedrijfsvoering van het Theater.

Motivering

U heeft met de inzet van uw hele team wederom een mooi en passend theater- en bioscoopprogramma ontwikkeld voor het seizoen 2026–2027. Als podium van de stad zet u in op het binden van lokale makers, organisaties en verenigingen aan het theater.

Uw beoogde resultaten sluiten goed aan bij het verder versterken en uitbouwen van de verbinding van Castellum met de inwoners van Alphen aan den Rijn. U zegt toe om niet alleen een mooi en aansprekend programma te bieden maar ook een bijdrage te leveren aan de thema's die in Alphen aan den Rijn belangrijk zijn: bestrijding van eenzaamheid, bevorderen van de geestelijke en lichamelijke gezondheid en het op gang houden en stimuleren van de ontmoeting, de dialoog en het respect voor ieders eigenheid.

Om dit waar te maken zet u in 2026 in om, in samenwerking met cultureel- maatschappelijke organisaties, ca. 5 doelgroep gerichte projecten met een sociaal maatschappelijke impact te realiseren. De focus ligt bij deze projecten met name op de groepen, die nu nog niet of nauwelijks aangesproken worden door het bestaande cultuuraanbod. Ook geeft u aan dat de creatief producent van Castellum richt zich naast het opzetten van deze coproducties met nieuwe doelgroepen ook op de werving van fondsen voor de financiering hiervan. Als laatste verwacht u door de mogelijkheid om als stichting (zodra het proces van omzetting voltooid is) de ANBI status te behalen extra middelen te werven voor coproducties.

Bekrachtiging afspraken

De gemeente Alphen aan den Rijn verleent, op basis van de door u ingediende aanvraag, een voorlopige subsidie van € 2.696.000.

Wij verwachten van u onder andere dat u:

- De activiteiten uitvoert die u benoemt in uw subsidieaanvraag.
- De door u ontwikkelde en toegelichte programmering realiseert.
- Het pand Castellum naar vermogen exploiteert en binnen die kaders ook uitvoering geeft aan sociaal-maatschappelijke activiteiten en verhueringen
- Actief deelneemt aan het kunst- en culturele netwerk KHABBAZ en uw expertise en kennis binnen dit platform deelt.
- Zorg draagt voor een meerjarige huurdersonderhoudsvoorziening in zowel uw begroting als uw jaarrekening. Deze voorziening moet voldoen aan de vereisten zoals gesteld in artikel 4 van de Asv 2020 en aan artikel 4:72 van de Algemene wet bestuursrecht (vormen van een egalisatiereserve).

Betaling

De gemeente Alphen aan den Rijn zal de aan u voorlopig verleende subsidie ad € 2.696.000 in vier termijn aan u over maken. Dit betekent dat u vier keer een subsidiebedrag van € 674.000 ontvangt. U kunt de eerste betaling rond 31 januari 2026 verwachten. Daarna ontvangt u de andere bedragen eind april, eind juli en eind oktober. De termijnen worden overgemaakt op het bij ons bekende rekeningnummer NL 79 RABO 0375625119.

Staatssteun

Bij de onderhavige subsidieverlening hebben wij getoetst of er sprake is van staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Voor deze subsidieverlening zal gebruik worden gemaakt van artikel 53 van de Verordening (EU) Nr. 651/2014 (hierna te noemen: de AGVV) en de achterliggende voorwaarden die daarbij van toepassing zijn. Het relevante deel van dit artikel is opgenomen als bijlage 3 bij deze brief. Steun die wordt verleend op basis van de AGVV is vrijgesteld van aanmelding bij de Europese Commissie; het doen van een kennisgeving is in dit geval voldoende.

Overige bepalingen

Voor de overige op deze subsidieverlening van toepassing zijnde bepalingen verwijzen wij u naar de Algemene subsidieverordening 2020 (Asv 2020) van de gemeente Alphen aan den Rijn.

Met name de artikelen over het vormen van de onderhoudsvoorziening en de verantwoording van uw subsidie, om te komen tot een definitieve vaststelling, zijn van belang. De meest relevante artikelen hebben wij in de bijlagen bij deze brief opgenomen. U kunt de Asv 2020 vinden op de website van de gemeente Alphen aan den Rijn.

Bent u het niet eens met dit besluit?

U kunt dan binnen 6 weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij de gemeente Alphen aan den Rijn. In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum van uw bezwaarschrift;
- waarom u het niet eens bent met ons besluit en
- uw handtekening.

Bij het bezwaarschrift voegt u een kopie van het besluit, waartegen u bezwaar maakt. Het bezwaarschrift (met bijlage) kunt u sturen naar: College van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn, postbus 13, 2400 AA Alphen aan den Rijn.

Of u dient het bezwaarschrift digitaal in via de website van de gemeente:

www.alphenaandenrijn.nl/bezwaar. U heeft hiervoor uw elektronische handtekening (DigiD) nodig.

Nieuwe subsidieregeling

U heeft in de brief kunnen lezen dat de gemeente Alphen aan den Rijn de huidige subsidieverleningen zal aanpassen in lijn met recente jurisprudentie.). Dit gaan wij doen aan de hand van het opstellen van een nieuwe subsidieregeling, onder andere voor de grote partners binnen de sector Kunst & Cultuur. Binnen de kaders van de regeling wordt het voor u mogelijk om een meerjarige subsidieaanvraag te doen voor de jaren 2027–2030. De regeling zal rond 1 mei 2026 opengesteld worden. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Zaaknummer
3701661

Datum
xx januari 2026

Blad
4 van 10

Tot slot

Mocht u nog vragen hebben over deze beschikking of over de toekomstige ontwikkelingen binnen kunst en cultuur kunt u met uw nieuwe accounthouder contact opnemen. Dit is mw. Judith Fredericks, bereikbaar via jfredericks@alphenaandenrijn.nl.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

M. Noorlander
Sectormanager Sociale Basis

Bijlage – 1: Opbouw subsidiebedrag kunst en cultuur en verantwoordingscriteria.

Het verleende subsidiebedrag ad € 2.696.000 binnen deze voorlopige verlening is opgebouwd uit de volgende elementen.

Inkoopkosten voorstellingen		€ 1.976.600	
Overige kosten		€ 3.985.400	
Personeel	€ 2.017.300		
Huisvesting	€ 1.067.100		
Huisvesting onderhoud	€ 522.000		
Marketing	€ 102.000		
Kantoor	€ 178.000		
Algemeen	€ 93.000		
Afschrijving	€ 6.000		
Totale kosten		€ 5.962.000	
Opbrengsten	€ 3.080.000		
Fondsen/donatie/sponsoring	€ 95.000		
Dekking algemene Reserve	€ 91.000		
Totale opbrengsten		€ 3.266.000	
Subsidieaanvraag (K-O)			€ 2.696.000

Voor de verantwoording van dit bedrag verwachten wij vóór 1 april 2027:

Een financieel jaaroverzicht dat inhoudelijk is beoordeeld door uw accountant (conform artikel 15 zoals hieronder benoemd). In het jaarverslag geeft u een toelichting op de gemaakte kosten, de lasten en de inkomsten die u gegenereerd heeft. De kosten worden conform uw subsidieaanvraag uitgesplitst en toegelicht.

1. Een inhoudelijk jaarverslag waarin u een korte toelichting geeft op:

- Het gerealiseerde aanbod van het passend theater en filmaanbod
- Het gerealiseerde aanbod van sociaal- maatschappelijke activiteiten en verhuringen
- Uw bijdrage aan het kunst- en culturele netwerk KHABBAZ
- Overige activiteiten en projecten die u zelf of in samenwerking met andere partijen/organisaties tot stand heeft gebracht.
- Het onderhoud dat u heeft uitgevoerd en de financiële inzichten hierin.

Bijlage – 2: Algemene voorwaarden ASV 2020

Voorzieningen (artikel 12)

1. Een instelling die meer dan € 5.000 structurele subsidie ontvangt, kan slechts met daarvoor voorafgaande schriftelijke toestemming van het college een voorziening vormen. Het college kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.
2. De instelling dient het verzoek onder lid 1 in tegelijk met de aanvraag als bedoeld in artikel 5 van deze verordening.
3. In bijzondere gevallen kan een instelling op een ander moment dan het in lid 2 bepaalde een verzoek indienen. Dit verzoek dient dan onderbouwd te worden met een aangepaste begroting.
4. Het verzoek om toestemming bevat in ieder geval de volgende gegevens;
 - a. het doel van de voorziening;
 - b. de onderbouwing van de hoogte en opbouw van de voorziening.
5. Het college kan daarnaast aanvullende gegevens verlangen.

Verantwoording (artikel 15 Asv 2020)

Om de subsidie 2025 definitief te kunnen vaststellen, verwachten wij vóór 1 april 2026 van u een verantwoording over de maanden januari tot en met december 2024. Deze verantwoording is door één of meer bevoegde personen ondertekend.

In de verantwoording gaat u kwalitatief en kwantitatief in op de hier bovengenoemde verantwoordingscriteria in relatie tot de door ons verleende subsidie én stuurt de u naast de in sub a genoemde verantwoording ook een verantwoording van de bijdrage die u levert aan de gemeentelijke doelstellingen, een evaluatie van de voortzetting van de subsidierelatie op basis van de behaalde resultaten en een accountantsverklaring inclusief rechtmatigheidsverklaring mee (lid c.)

Eisen aan de administratie

1. U bent verplicht de administratie op een overzichtelijke en doelmatige wijze te voeren en de administratie zodanig in te richten dat deze een juist, volledig en actueel beeld geeft van het functioneren van uw organisatie.
2. U bent verplicht mee te werken aan een door of namens de gemeente ingesteld onderzoek dat is gericht op het verkrijgen van inlichtingen ten behoeve van de controle op de rechtmatigheid en doelmatigheid van de besteding van uw subsidie.

Mogelijke lagere vaststelling van het subsidiebedrag (artikel 16 Asv 2020)

De aan u verleende subsidie kan op grond artikel 4:46 van de Algemene wet bestuursrecht lager vastgesteld worden indien:

- a) De activiteiten waarvoor subsidie is verleend, niet of niet geheel hebben plaatsgevonden;
- b) U niet heeft voldaan aan de aan deze subsidie verbonden verplichtingen;

Zaaknummer
3701661

Datum
xx januari 2026

Blad
7 van 10

- c) U onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking zou hebben geleid;
- d) De subsidieverlening onjuist was en u dit wist of behoorde te weten.

Mededelingsplicht (artikel 19 Asv 2020)

Wij horen het graag van u als er binnen uw instelling nieuwe ontwikkelingen zijn. Wij zullen daarover direct met u in gesprek gaan.

Bijlage 3; Artikel 53 van de AGVW

Ten aanzien van artikel 53 van de AGVV en de daarbij behorende leden is onder andere het volgende bepaald:

1. *Steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.*
2. *De steun wordt toegekend voor de volgende culturele doelstellingen en activiteiten:*
 - a) *musea, archieven, bibliotheken, kunstcentra en cultuurcentra of artistieke of culturele locaties, theaters, operahuizen, concerthallen, andere live-performanceorganisaties, cinematografische erfgoedinstellingen, en andere vergelijkbare artistieke en culturele infrastructuurvoorzieningen, organisaties en instellingen;*
 - b) (...)
3. *De steun kan de vorm hebben van:*
 - a) *investeringssteun, met inbegrip van steun voor de bouw of modernisering van cultuurvoorzieningen;*
 - b) *exploitatiesteun.*
4. *Wat investeringssteun betreft, zijn de in aanmerking komende kosten de kosten voor investeringen in materiële en immateriële activa, met inbegrip van:*
 - a) *kosten voor de bouw, modernisering, verwerving, instandhouding of verbetering van infrastructuur, indien jaarlijks ten minste 80% van de tijd- of ruimtecapaciteit voor culturele doeleinden wordt gebruikt;*
 - b) *kosten voor de verwerving, met inbegrip van huur, eigendomsoverdracht of fysieke verplaatsing van cultureel erfgoed;*
 - c) *kosten voor bescherming, instandhouding, restauratie en herstel van materieel en immaterieel cultureel erfgoed, met inbegrip van bijkomende kosten voor de opslag onder geschikte omstandigheden, speciale uitrusting, materialen en de kosten voor documentatie, onderzoek, digitalisering en publicatie;*
 - d) *kosten om cultureel erfgoed beter toegankelijk te maken voor het publiek, met inbegrip van kosten voor digitalisering en andere nieuwe technologieën, kosten om de toegankelijkheid te verbeteren voor mensen met speciale behoeften (met name hellingbanen en liften voor mensen met een handicap, aanduidingen in braille en voel- en tastobjecten in musea) en kosten om de culturele diversiteit ten aanzien van presentaties, programma's en bezoekers te bevorderen;*
 - e) *kosten voor culturele projecten en activiteiten, samenwerkings- en uitwisselingsprogramma's en -beurzen, met inbegrip van kosten voor selectieprocedures, promotiekosten en kosten die rechtstreeks uit het project voortvloeien.*
5. *Wat exploitatiesteun betreft, zijn de in aanmerking komende kosten de volgende:*
 - a) *de kosten van de culturele instelling of erfgoedlocatie in verband met vaste of tijdelijke activiteiten, waaronder tentoonstellingen, uitvoeringen en evenementen en vergelijkbare culturele activiteiten die plaatsvinden in het kader van hun normale activiteiten;*

- b) *kosten van culturele en artistieke educatie en van de bewustmaking van het belang van de bescherming en bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen via educatieve programma's en bewustmakingscampagnes voor het grote publiek, onder meer door middel van nieuwe technologieën;*
 - c) *kosten om de locaties en activiteiten van culturele instellingen of erfgoedlocaties beter toegankelijk te maken voor het publiek, met inbegrip van kosten voor digitalisering en het gebruik van nieuwe technologieën, alsmede kosten om de toegankelijkheid te verbeteren voor mensen met een handicap;*
 - d) *exploitatiekosten die rechtstreeks verband houden met het culturele project of de culturele activiteit, zoals het huren of leasen van vastgoed en culturele locaties, reiskosten, materialen en leveranties die rechtstreeks verband houden met het culturele project of de culturele activiteit, architectonische structuren voor tentoonstellingen en podia, de ontlening, huur en afschrijving van werktuigen, software en uitrusting, kosten voor toegangsrechten tot auteursrechtelijk beschermde werken en andere verwante door intellectuele-eigendomsrechten beschermde content, promotiekosten en kosten die rechtstreeks voortvloeien uit het project of de activiteit. Afschrijvingslasten en financieringskosten komen alleen in aanmerking indien deze niet werden gedekt door investeringssteun;*
 - e) *kosten voor personeel dat werkt voor de culturele instelling, de erfgoedlocatie of een project;*
 - f) *kosten voor advies- en ondersteuningsdiensten geleverd door externe consultants en dienstverrichters, die rechtstreeks voortvloeien uit het project.*
6. *In het geval van investeringssteun is het steunbedrag niet hoger dan het verschil tussen de in aanmerking komende kosten en de exploitatiewinst van de investering. De exploitatiewinst wordt in mindering gebracht op de in aanmerking komende kosten, hetzij vooraf op basis van redelijke prognoses, hetzij via een terugvorderingsmechanisme. De exploitant van de infrastructuur mag een redelijke winst behouden over de betrokken periode.*
7. *In het geval van exploitatiesteun is het steunbedrag niet hoger dan wat nodig is om de exploitatietekorten plus een redelijke winst over de betrokken periode te dekken. Dit wordt geborgd vooraf op basis van redelijke prognoses, of via een terugvorderingsmechanisme.*
8. *Voor steun van ten hoogste 2.2 miljoen EUR mag het maximale steunbedrag aan de hand van de in de leden 6 en 7 bedoelde methodiek ook worden vastgesteld op 80% van de in aanmerking komende kosten. (...)*

Overige AGVV bepalingen

Deze beschikking zullen wij binnen 20 dagen na besluitvorming ter kennis brengen aan de Europese Commissie. De subsidieverlening komt van rechtswege te vervallen indien blijkt dat er ten aanzien van u een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard. Reeds betaalde bedragen zullen in dat geval door ons worden teruggevorderd.

Verder kan de Europese Commissie vragen stellen naar aanleiding van de kennisgeving. Dit kan mogelijk tot gevolg hebben dat de Europese Commissie alsnog van oordeel is dat onderhavige

Zaaknummer	Datum	Blad
3701661	xx januari 2026	10 van 10

beschikking niet onder de AGVV valt. Dit kan tot gevolg hebben dat de subsidie(verlening) moet worden teruggevorderd.

Voorwaarden uit de staatssteunregels

Subsidies worden verstrekt conform de algemene en procedurele bepalingen in Hoofdstuk I en II en artikel 53 uit de AGVV. Conform artikel 6 van de AGVV wordt enkel steun uitgekeerd indien deze een stimulerend effect heeft.

Cumulatie

Bij subsidieverstreking worden de cumulatiebepalingen uit artikel 8 van de AGVV in acht genomen. Dit houdt in dat alle voor een bepaald project verleende staatssteun bij elkaar dient te worden opgeteld om het totale steunbedrag te bepalen (cumulatie). Hierdoor kan nagegaan worden of voldaan is aan de maximale steunintensiteiten en -bedragen uit artikel 53 AGVV.

Geen subsidie bij openstaand terugvorderingsbesluit

Conform artikel 1, lid 4 sub a) en b) van de AGVV wordt betaling uitgesloten van steun aan een onderneming ten aanzien waarvan er een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door dezelfde lidstaat toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.

Geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden

Conform artikel 1 lid 4 sub c) van de AGVV wordt geen steun toegekend aan ondernemingen in moeilijkheden.

Publicatie en informatie

Conform artikel 9 van de AGVV worden de publicatieverplichtingen nageleefd. Bij individuele steunverleningen van € 500.000,00 of meer worden de benodigde gegevens binnen zes maanden vanaf de datum van de toekenning van de steun gepubliceerd via de State Aid Transparency Award Module (TAM). Vanaf de datum van steunverlening blijven de gegevens ten minste tien jaar beschikbaar (art 9 lid 4 AGVV).